

*Кам'янець-Подільський
національний університет імені Івана Огієнка,
Інститут педагогіки НАПН України*

Збірник наукових праць
Педагогічна освіта:
теорія і практика

Випуск 20

Випуск 20 (1–2016)

ISSN 2309-9763
ISSN 2309-9763

ISSN 2309-9763

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Педагогічна освіта: теорія і практика

Збірник наукових праць

Випуск 20 (1-2016)

Частина 1

м. Кам'янець-Подільський

2016

Рецензенти:

Коссаковський Едвард, доктор, професор, Краківська академія мистецтв ім. Яна Матейка, м.Краків, Польща; *Рокачук В.В.*, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник, Інститут культурної спадщини АН Молдови, м. Кишинів, Молдова; *Тарасенко Г.С.*, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, Вінницький педагогічний університет імені М. Коцюбинського, м. Вінниця, Україна; *Ченіль М.М.*, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, Дрогобицький педагогічний університет імені І. Франка, м. Дрогобич, Україна.

Рекомендовано до друку рішеннями вчених рад Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 5 від 25.04.2016 р.).

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 3 від 31.03.2016 р.).

Міжнародна редакційна колегія:

О.М. Топузов, директор Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; *Л.Д. Березівська*, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; *М.В. Головка*, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент; *М.С. Вашуленко*, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; *Н.П. Дічек*, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України; *Т.М. Засекіна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогіки НАПН України; *Уршуля Груца-Мьонсік*, доктор гуманітарних наук, Жешівський університет, м. Жешів, Польща; *Л.М. Калініна*, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу економіки та управління загальною середньою освітою Інституту педагогіки НАПН України; *В.М. Лабунець*, доктор педагогічних наук, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (головний редактор); *Н.В. Гудима*, кандидат філологічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (відповідальний секретар); *Якуш Мьонсо*, доктор габілітований, професор надзвичайний, Жешівський університет, м. Жешів, Польща; *М.А. Печенюк*, кандидат педагогічних наук, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; *Л.М. Восвідко*, кандидат педагогічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; *Н.В. Мелекесцева*, кандидат філологічних наук, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (мовний редактор); *І.О. Кучинська*, доктор педагогічних наук, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; *Н.В. Бахмат*, кандидат педагогічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.

Міжнародна наукова рада:

О.Д. Баженова, доктор мистецтвознавства, професор, Білоруський державний університет, м. Мінськ, Білорусь; *Земба Беата Анна*, доктор гуманітарних наук, Інститут педагогіки Жешівського університету, м. Жешів, Польща; *Марек Палух*, професор надзвичайний, доктор габілітований гуманітарних наук, завідувач кафедри соціальної педагогіки, Інститут педагогіки Жешівського університету, м. Жешів, Польща; *І.М. Конет*, доктор фізико-математичних наук, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; *О.І. Локишина*, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України; *О.О. Онаць*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії управління освітніми закладами Інституту педагогіки НАПН України; *О.М. Онаць*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу економіки та управління загальною середньою освітою Інституту педагогіки НАПН України; *Пйотр Яргуш*, професор, Директор Інституту маларства і художнього виховання, Педагогічний університет імені Комісії національної освіти, м. Краків, Польща; *О.І. Пометун*, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України. *Н.О. Урсу*, доктор мистецтвознавства, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.

Педагогічна освіта: теорія і практика. Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В.М.]. – Вип.20 (1-2016). – Ч.1. – Кам'янець-Подільський, 2016. – 364 с.

У збірнику наукових праць висвітлюються найбільш актуальні проблеми сучасної педагогіки та методик у галузі вищої освіти, старшої, основної, початкової школи та дошкільця. Представлено широкий спектр наукових розробок українських і закордонних дослідників.

Збірник наукових праць адресовано науковцям, педагогам, докторантам і аспірантам, студентам, усім тим, хто цікавиться сучасним станом розвитку педагогічної науки.

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 15071-3643Р” Збірник наукових праць “Педагогічна освіта: теорія і практика” 24.04.2009 р.
Збірник внесено до Переліку наукових фахових видань України з педагогічних наук (Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.12.2015 р. №1328).

За достовірність фактів, назв, дат, посилань та літературних джерел тощо відповідальність несуть автори.

Редколегія та видавництво не завжди поділяють їхні погляди.

УДК: 371.134:378:002

Наталія Якименко
Nataliya Yakymenko

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ З ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ORGANIZATION OF THE PROCESS OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF THE EXPERT IN DOCUMENTATION AND INFORMATION ACTIVITIES

Запропоновано трактування терміну «процес становлення професійної компетентності»; наведено структурну послідовність етапів організації процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності; зроблено припущення про можливість формування й закріплення фахових компетенцій у процесі навчання в режимі дистанційної освіти.

Ключові слова: процес становлення професійної компетентності, етапи організації процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності, режим дистанційної освіти.

Завдання сучасної вищої школи полягає в підготовці професійно- та соціально мобільного компетентного випускника, який має відповідні знання й навички у власній фаховій підготовці й орієнтується в суміжних сферах діяльності. Враховуючи високу конкуренцію на ринку праці та агресивну боротьбу в процесі працевлаштування й кар'єрного росту, гостру проблему відповідності фахових компетенцій випускників вузів запитам соціуму, вважаємо актуальним питання наукової організації процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності.

Теоретичні й прикладні аспекти підготовки документознавців розглядалися когортою українських дослідників, серед яких В. Бездрабко, Г. Власова, Н. Гайсинюк, Л. Демчина, С. Дубова, С. Кулешов, Н. Кушнарченко, Г. Малик, О. Матвієнко, Н. Назаренко, Ю. Палеха, Л. Петрова, Р. Редчук, Ю. Романишин, О. Сивак, Г. Сілкова, М. Слободяник, Г. Спрінсян, Л. Філіпова, Г. Швецова-Водка, О. Янишин та ін.

Відповідно до п. 13 статті 1 Закону України «Про вищу освіту» компетентність – «динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти» [13].

Нагорна Н. слушно зауважує, що «компетентнісний підхід ставить на перше місце не поінформованість студента, а вміння розв'язувати проблеми, що виникають у пізнавальній, технологічній і психічній діяльності, у сферах етичних, соціальних, правових, професійних, особистих взаємовідносин». Науковець стверджує, що «з огляду на це, зазначений підхід передбачає такий зміст освіти, який не зводиться до знаннево-орієнтованого компонента, а передбачає цілісний досвід вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, компетенцій» [7, с. 266-268].

Рогов Є. розробив концепцію розвитку особистості фахівця, що спирається на еволюцію його професійної компетентності [8]. Тобто учений акцентує увагу на ключових особистісних

якостях, які, будучи базисом і розвиваючись, сприяють професійному вдосконаленню, розширенню кола ключових фахових компетенцій.

Цікавою, на наш погляд, є теорія Гершунського Б., який в унісон із попереднім автором розглядає професійну компетентність у контексті онтогенетичного розвитку особистості й стверджує, що кожна людина проходить шлях особистісного становлення в процесі та результаті власного послідовного руху такими сходами: 1 – елементарна й функціональна грамотність, 2 – загальна освіта, 3 – професійна компетентність, 4 – володіння широкою культурою, 5 – формування індивідуального менталітету [10, с. 11-12].

Спираючись на вищезазначене, можна припустити, що професійної компетентності фахівець досягає шляхом розвитку особистості в системі професійної освіти, а фахова компетентність, спирається на професійно значимі для особистості та суспільства індивідуальні якості й базисні знання, отримані при здобутті загальної освіти, що дозволяють людині найбільш повно реалізувати себе в конкретних видах трудової діяльності.

Оскільки в опрацьованих наукових джерелах відсутнє трактування терміну «процес становлення професійної компетентності», пропонуємо власне витлумачення поняття. Отже, під процесом становлення професійної компетентності розуміємо багатовекторний, розгорнутий у часі й просторі інтегрований процес особистісного, освітнього та виробничого розвитку майбутнього фахівця, що спирається на професійну ідентифікацію, мотивацію й саморозвиток спеціаліста конкретної галузі знань чи сфери виробничої діяльності.

Поділяємо погляди Малик Г. щодо важливості ролі фахівців із документознавства та інформаційної діяльності в процесі становлення інформаційного суспільства в Україні. Науковець вважає, що «професійними завданнями указаних спеціалістів, є вдосконалення документної інфраструктури, накопичення й транслювання нових знань, підвищення результативності управлінської діяльності завдяки ефективному керуванню документальними процесами» [6, с. 83]. Для досягнення окреслених професійних цілей, на наш погляд, слід логічно й злагоджено вибудувати процес освітньої й практичної підготовки.

Сивак О. подає власне бачення етапів формування становлення професійних компетентностей фахівця з документознавства, що, на думку науковця, включає такі складники: компонент цілепокладання, змістовно-структурний компонент, процесуально-діяльнісний компонент, результативний компонент [11]. Запропоновані етапи формування професійних компетентностей студентів-документознавців автор реалізовує в процесі навчання інформатики, при цьому пропонує використовувати вправи професійного змісту для аудиторних занять, у процесі самостійної навчальної та науково-дослідницької роботи, у період проходження студентами навчальної, виробничої практик [11].

Приймаючи загалом авторську концепцію Сивак О., не погоджуємося з термінологічним потрактуванням поняття «формування професійних компетентностей», адже більш уживаним і використовуваним у наукових колах є термін «професійна компетентність» (число – однина), проте «професійні компетенції» (число – множина). До прикладу, в Енциклопедії освіти поняття «професійна компетентність» розглядається як інтегративна характеристика ділових і особистісних якостей фахівця, що відображає рівень знань, умінь, досвіду, достатніх для досягнення мети з певного виду професійної діяльності, а також моральну позицію фахівця [4, с. 722].

У листі МОН України від 31.07.2008 №1/9-484 «Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти» наведено перелік компетенцій, якими повинен володіти випускник: соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, професійні компетенції (загально-професійні та спеціалізовано-професійні). Вимоги нормативного листа враховано при укладанні кваліфікаційної характеристики фахівця з документознавства та інформаційної діяльності [3].

Спираючись на зазначені вище нормативні документи й апелюючи до думки визнаного теоретика компетентнісного підходу, Зимньої І., яка стверджує, що професійні компетентності формуються в освітньому процесі відповідно до специфіки й завдань професії, яку здобуває студент, та зазначає, що професійні компетентності характеризуються п'ятикомпонентною структурою: знання, досвід застосування, ціннісні ставлення, регуляція, готовність [5, с. 15-16], пропонуємо такі етапи організації процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності:

1 етап – створення образу професії в свідомості майбутнього фахівця, професійна самоідентифікація;

2 етап – мотивація й планування навчальної та практичної діяльності;

3 етап – організація й стимулювання навчальної та практичної діяльності;

4 етап – регулювання й контроль навчальної та практичної діяльності;

5 етап – аналіз результатів навчальної та практичної діяльності, саморозвиток і самоактуалізація знань у процесі самостійної професійної діяльності.

Оскільки метою публікації є характеристика процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності, окреслимо особливості кожного з виокремлених етапів:

1 етап – створення образу професії в свідомості майбутнього фахівця, професійна самоідентифікація.

Як зазначає Теплинських М.В., у структурі професійної самосвідомості особистості варто виокремити окремий компонент – образ майбутньої професії, що є віддзеркаленням у свідомості й самосвідомості ... найбільш значущого змісту професії, це, на думку науковця, є основою, завдяки якій нові знання не залишаються розрізненими, а інтегруються в цілісну структуру [12, с. 7-12].

Апелюючи до сказаного вище, стверджуємо, що загальна Я-концепція особистості включає професійну Я-концепцію й визначає тісний взаємозв'язок професійного самовизначення із життєвим самовизначенням особистості, проектує поточну й перспективну професійну самоідентифікацію майбутнього фахівця. На думку Рудь М.В., «у процесі навчання у ВНЗ саме професійна самосвідомість виступає як інтегральний показник ... і є критерієм професіоналізації студента, його професійної компетентності, його готовності до виконання певних соціальних функцій» [9].

Саме такий ідеальний образ і стає, на нашу думку, мотиваційним імпульсом до планування процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства й інформаційної діяльності.

2 етап – мотивація й планування навчальної та практичної діяльності.

Умотивованість навчальної та практичної діяльності розглядаємо як особисту зацікавленість в одержанні знань і навичок. Мотиви, що стимулюють роботу в процесі практичних, теоретичних і самостійних занять – це психологічна характеристика інтересу до засвоєння знань (пізнання) і власного розвитку. Мотивація й планування можуть стимулюватися як зовнішніми (освітні нормативні документи, вплив авторитетних осіб тощо), так і внутрішніми (Я-концепція, професійна самоідентифікація тощо) чинниками, що впливатимуть на організацію навчальної та практичної діяльності.

3 етап – організація й стимулювання навчальної та практичної діяльності.

Систематично й системно зорганізована навчальна й практична діяльність формує комплексний цілісний світогляд, модельне мислення, створює базис із конкретно-предметних знань, умінь, навичок. Поліфункціональність і багатовекторність професійної діяльності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності вимагає паритетності наповнення навчальних планів гуманітарними та соціально-економічними дисциплінами, дисциплінами

природничо-наукової (фундаментальної) підготовки, дисциплінами професійної й практичної підготовки.

4 етап – регулювання й контроль навчальної та практичної діяльності.

Якість, продуктивність роботи освітнього процесу, на наш погляд, визначається метою, формою й засобами організації навчання. Про рівень функціонування такої системи сигналізуватиме зворотній зв'язок, що репрезентується формами поточного й підсумкового контролю знань, умінь і навичок. Саме результати заходів контролю визначають і підтверджують рівень засвоєння ключових компетенцій як майбутнім фахівцем із документознавства та інформаційної діяльності, так і рівень методичної та предметної компетенцій викладача. Зіставлення результатів контролю з визначеними цілями дає можливість зробити висновок про досягнення чи недосагнення освітньої мети й здійснити регулювання подальшого процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності.

5 етап – аналіз результатів навчальної та практичної діяльності, саморозвиток і самоактуалізація знань у процесі самостійної професійної діяльності.

Беззаперечним є факт старіння знань, адже розвиток науки продукує нові теорії, ідеї, технології, тому фахівець повинен свідомо готуватися до безперервного формування, оновлення й закріплення актуальних фахових компетенцій. Шлях до цього – вивчення (пізнання) нових теоретичних положень, спілкування з більш досвідченими колегами, невпинна робота над удосконаленням уже набутих навичок, творчий підхід до професійних обов'язків. При цьому реалізація творчого потенціалу уможливорює саморозвиток, трансформує кваліфікацію в компетентність, у тому числі через особистісну й міжособистісну рефлексію, адже професійна компетентність фахівця з документознавства та інформаційної діяльності, на наш погляд, акумулює когнітивний, операційний, мотиваційний, соціально-адаптивний і етичний складники. Усвідомлення й аналіз результатів навчальної та практичної діяльності, особистісних якостей, нових конструктивних надбудов власного внутрішнього світу, пошук нових шляхів професійного зростання – це, на нашу думку, й стане показником саморозвитку.

Отже, вибудовуючи саме таку структурну послідовність етапів організації процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності, орієнтувалися на те, що компетентнісний підхід зміщує освітні акценти з процесу накопичення визначених нормативними документами знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті знання та досвід у виробничих і невиробничих ситуаціях. Дотримання перелічених етапів дає можливість сформувати професійну, праксеологічну, рефлексивну, інформаційну культуру майбутнього документознавця.

Моделюючи наведену вище послідовність етапів процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності спиралися, в тому числі, й на класифікацію видів діяльності Б. Ананьева, який наголошував, що важливою для розвитку людини є взаємодія праці, пізнання й спілкування. Визначальною для цієї конвергенції, на думку вченого, є саме праця, оскільки вона окреслює особистісний і професійний розвиток. Ананьев Б. акцентує на необхідності розрізнення понять трудова й професійна діяльність. У концепції двофазного розвитку особистості в процесі життєдіяльності саме професійна діяльність уможливорює другу фазу сенсифікації, розвиток і спеціалізацію психічних функцій людини [1, с. 18-23].

Згідно зі статтею 49 Закону України «Про вищу освіту» визначено такі форми навчання: очна (денна, вечірня) й заочна (дистанційна) [13]. Вважаємо, що режим дистанційної освіти гармонійно поєднує такі види діяльності як пізнання, спілкування, праця та максимально сприяє викладачеві й студенту в навчально-виховній діяльності з метою формування фахових

компетенцій, дає змогу консолідувати інформаційну й організаційно-управлінську діяльність, допомагає практично закріпити знання, отримані на теоретичних заняттях, максимально наближає навчальний процес до практичної професійної діяльності в сфері документознавства й інформаційної діяльності.

Отже, враховуючи суперечності між запитамі постіндустріального суспільства щодо формування професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності й фактичним рівнем сформованості профкомпетентності загалом і професійних компетенцій зокрема, виникає нагальна необхідність розробки поетапної організації процесу становлення професійної компетентності фахівця з документознавства та інформаційної діяльності. Оскільки сучасні управлінські процеси, до яких долучається фахівець із документознавства, неможливі без використання комп'ютерної техніки, різноманітних систем управління базами даних, то припускаємо необхідність формування й закріплення їх у процесі навчання в режимі дистанційної освіти.

Список використаних джерел

1. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды : В 2-х т. Т. 2 / под ред. А.А. Бодалева и др. / Б.Г. Ананьев. – Москва : Педагогика, 1980. – 288 с.
2. Власова Г.В. Проблеми і перспективи підготовки фахівців з документознавства та інформаційної діяльності / Г.В. Власова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2004. – № 1. – С. 13-15.
3. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. – [Електронний ресурс]. – Київ, 2004. – Режим доступу: <http://www.jobs.ua/ukr/dkhp/articles-3724/>. – Назва з екрану.
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; відповід. ред. В.Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Зимняя И.А. Интегративный подход к оценке единой социально-профессиональной компетентности выпускников вузов / И.А. Зимняя, Е.В. Земцова // Высшее образование сегодня. – 2008. – №5. – С. 14-19.
6. Малик Г.Д. Компетентнісний профіль документознавця / Г.Д. Малик // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. Вип. 41 / Харк. держ. акад. культури ; відп. ред. В.М. Шейко. – Харків : ХДАК, 2013. – С. 82-92.
7. Нагорна Н.В. Формування у студентів понять компетентності й компетенції / Н. В. Нагорна // Виховання і культура. – 2007. – № 1-2 (11-12). – С. 266-268.
8. Рогов Е.И. Выбор профессии: Становление профессионала / Е.И. Рогов. – Москва : Из-во ВАЛДОС-ПРЕСС, 2003. – 336 с.
9. Рудь М.В. Формування професійної компетентності майбутніх соціальних педагогів у системі професійної підготовки у ВНЗ / М.В. Рудь // Педагогіка. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/104/17780-formuvannya-profesijno%D1%97-kompetentnosti-majbutnix-socialnix-pedagogiv-u-sistemi-profesijno%D1%97-pidgotovki-u-vnz.html>.
10. Садовская Е.А. Профессиональная компетентность будущих преподавателей-исследователей университета: Методические указания к практическим занятиям по дисциплине «Педагогика высшей школы» / Е.А. Садовская. – Оренбург : РИК ГОУ ОГУ, 2004. – 50 с.
11. Сивак О.А. Формування професійних компетентностей майбутнього фахівця з документознавства. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer31/274.pdf>
12. Теплинских М.В. Принципы развития профессионального самосознания специалиста по социальной работе в процессе их профессиональной подготовки / М.В. Теплинских // Социальная работа. – 2000. – № 5. – С. 7-12.
13. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Due to high competition in the job market and aggressive fighting in the employment and career opportunities, acute problem of matching professional competencies of graduates needs of society, the author considers issues of scientific organization of the process of formation of professional competence of professional documentation and information activities.

Professional competence is achieved by expert's personal development in vocational education and professional competence, based on professionally important for the individual and society and the individual as the basic knowledge acquired in the acquiring general education that allow people to more fully realize themselves in certain types of work.

Under the process of formation of professional competence the author understands the multi-vector, spread out in time and space integrated process of personal, educational and professional development of future production, based on professional identity, motivation and self-development of specialists' knowledge of a particular industry or sector of industrial activity.

In the article the following stages of the process of formation of professional competence of the expert in documentation and information activities are settled:

Stage 1 - creating the image of the profession in the minds of the future expert, forming of his professional identity;

Stage 2 - motivation and educational planning and practice;

Stage 3 - the organization and promotion of training and practice;

Stage 4 - regulation and control of training and practice;

Stage 5 - analysis of training and practice, self-actualization and self-knowledge in the profession.

The compliance with these stages, according to the author, makes it possible to form a professional, praxeological, reflective and information culture of the future expert on documentation.

As modern management processes involving specialists' record is impossible without the use of computer technologies, database management systems, the author stresses on the need to form and consolidate them in the learning process on distance education mode.

Key words: theory and methods of professional education, documentation professiology, distance education, qualification characteristics.